

СЭНДБОКСЫН ОРЧНЫ
ТОЙМ

2025 оны I улирал

АГУУЛГА

НЭГ.	СЭНДБОКСОД ТУРШИГДАЖ БУЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	3
1.1	B2B зээлийн үйлчилгээ	3
1.2	Мөнгөний захын арилжааны платформ	4
1.3	Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ	6
1.4	P2P зээлийн үйлчилгээ	7
1.5	Блокчэйн арилжааны систем	9
ХОЁР.	БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ	10

ХОЛБОО БАРИХ

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН СУДАЛГАА, ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР,
СЭНДБОКСЫН АЛБА

УТАС: 51-261106

И-МЭЙЛ: SANDBOX@FRC.MN

ХАЯГ: ЗАСГИЙН ГАЗРЫН IV БАЙР, БАГА ТОЙРУУ 3,
ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРЭГ, УЛААНБААТАР ХОТ, 15160

СЭНДБОКСОД ТУРШИГДАЖ БУЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

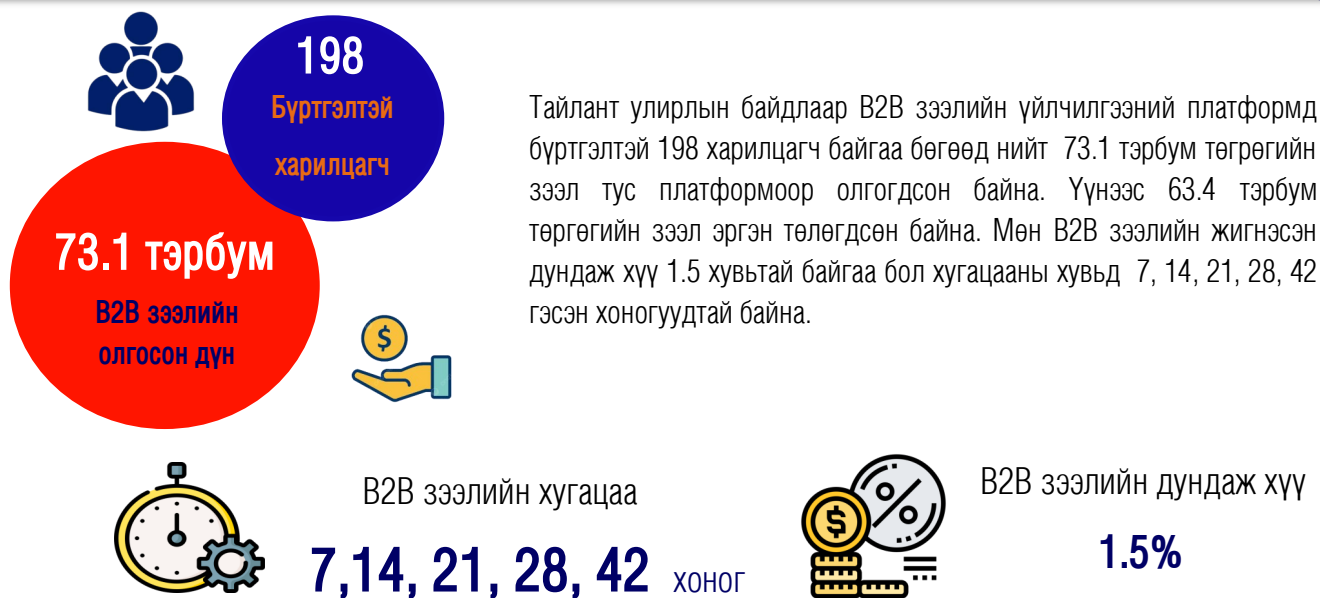
Сэндбоксад ирүүлсэн хүсэлт

Сэндбоксын орчинд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ турших нийт 23* хүсэлт ирсэн байна. Сэндбокс зохицуулалтын орчинд репо хэлцлийн үйлчилгээ, хадгаламжийн сертификат, итгэлцлийн үйлчилгээ, P2P зээлийн үйлчилгээ, краудфандинг буюу хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ, биржийн бус зах зээлийн блокчэйн арилжааны систем болон богино хугацаат санхүүжилтийн зуучлал B2B зээлийн үйлчилгээ гэсэн нийт 5 компанийн 7 бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ туршигдаж байна.

B2B зээлийн үйлчилгээ

B2B зээлийн үйлчилгээ нь 2024 оны 1 дүгээр сард сэндбоксын орчинд орсон бөгөөд аж ахуй нэгжүүдийн богино хугацаат санхүүжилтийн хэрэгцээг хангах, байгууллагуудын харилцах дансанд буй илүүдэл нөөцийг эргэлтэд оруулах замаар зах зээл дэх эх үүсвэрийг үр ашигтайгаар ашиглах боломжийг олгон зээлдэгч, хөрөнгө оруулагчийг холбох үйлчилгээг туршиж байна.

Мөнгөний захын арилжааны платформ

Мөнгөний захын арилжааны платформ нь 2021 оны 12 дугаар сард сэндбокс орчинд орсон бөгөөд банк бус санхүүгийн байгууллагуудын репо хэлцлийн арилжаа, хадгаламжийн сертификат, арилжааны бичиг, факторинг (хямдруулсан нэхэмжлэл), итгэлцлийн үйлчилгээнд суурилсан мөнгөний захын хэрэгслийг арилжаалах, төлбөр тооцоо, бүртгэл, хадгалалтын нэгдсэн платформыг хөгжүүлэн туршиж байна.

Хадгаламжийн сертификат

2023 оны 9 дүгээр сараас эхлэн хадгаламжийн сертификат арилжаалагдаж эхэлснээс хойш тайлант оныг дуустал нийт **239.1 сая** төгрөгийн Хадгаламжийн сертификат арилжаалагдсан байна.

Анхдагч
арилжааны дүн

227.0 сая

Хоёрдогч
арилжааны дүн

12.1 сая

Итгэлцэл

2023 оны 10 дугаар сард итгэлцлийн арилжааг шинээр эхлүүлснээс хойш тайлант оныг дуустал нийт **6.5 тэрбум** төгрөгийн итгэлцлийн үйлчилгээг зуучилсан байна.

р Анхдагч
арилжааны дүн

5.6 тэрбум

Хоёрдогч
арилжааны дүн

919 сая

Репо хэлцэл

Худалдагч

1,704

удаагийн хэлцэл

Платформ

Худалдан авагч

350.6 тэрбум
төгрөгийн арилжаа

Репо хэлцлийн арилжааг эхлүүлснээс хойш тайлант улирлыг хүртэл тус платформ дээр 47 зээлдүүлэгч, 39 зээлдэгч нийт 350.6 тэрбум төгрөгийн 1,704 удаагийн арилжаа хийсэн байна.

Тайлант улиралд репо хэлцлийн арилжаа нь нийт 74 удаагийн 35.3 тэрбум төгрөгийн илүүдэл нийлүүлэлт, 24 удаагийн 5.3 тэрбум төгрөгийн илүүдэл эрэлттэй байсан. Репо зээлийн дундаж хугацаа 40 хоног, дундаж хүү 18.0 хувьтай байна.

Репо зээлийн дундаж хүү

18.0%

Репо зээлийн дундаж хугацаа **40** хоног

7 хоног

14 хоног

28 хоног

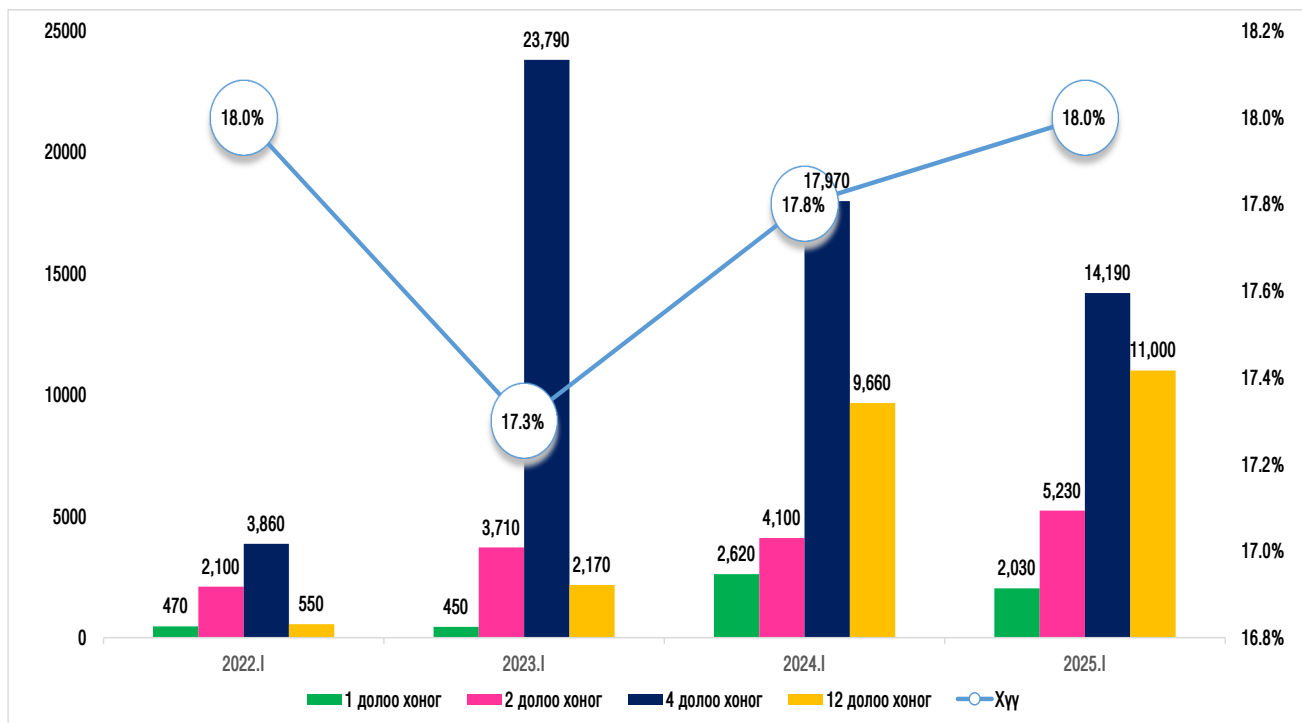
84 хоног

Хүснэгт . Репо хэлцлийн ерөнхий үзүүлэлтүүд

Хугацаа	Зээлдүүлэгчийн тоо	Зээлдэгчийн тоо	Арилжааны тоо	Арилжааны дүн	Дундаж хүү	Зээлийн дундаж хугацаа
2023.I	18	14	149	30,120,000,000	17.3	31
2024.I	21	20	139	34,350,000,000	17.7	37
2025.I	19	27	149	32,450,000,000	18.0	40

Репо хэлцлийн үзүүлэлтээс харахад тайлант улиралд зээлийн хүү болон зээлийн дундаж хугацаа өсчээ. Өмнө жилийн мөн үетэй харьцуулахад зээлдүүлэгчийн тоо буурч, зээлдэгчийн тоо нэмэгдсэн ба арилжааны дүн 34.4 тэрбум төгрөг байснаас 32.5 тэрбум төгрөг болж буурсан байна. Зээлийн дундаж хугацаа уртассаар байгаа нь урт хугацаат зээлийн эрэлт нэмэгдсээр байгааг харуулж байна.

Зураг. Репо хэлцлийн хүүгийн түвшин ба арилжааны дүн /сая төгрөгөөр/, хугацаагаар

Репо зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2023 оны I улиралд 17.3 болж буурсан ч сүүлийн жилүүдэд өсч харьцангуй 17.8%–18% байна. Нийт репо хэлцлийн 58.6 хувийг 4 долоо хоногийн хугацаатай, 23.0 хувийг 12 долоо хоногийн хугацаатай, 14.9 хувийг 2 долоо хоногийн хугацаатай, 3.5 хувийг 1 долоо хоногийн хугацаатай репо зээлүүд тус тус эзэлж байна.

Хамтын санхүүжилтын үйлчилгээ

Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ нь 2022 оны 12 дугаар сард сэндрбоксын орчинд орсон ба урамшуулал, хувьцаа, хандивт суурилсан хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээг үе шаттайгаар нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

Тайлант улирлыг хүртэл нийт хамтын санхүүжилтийн 1.9 тэрбум төгрөгийн үнэлгээ бүхий 55 төсөл нийтлэгдэн, 4,721 хөрөнгө оруулагчаас нийт 316.3 сая төгрөгийн санхүүжилт татан төвлөрүүлсэн байна.

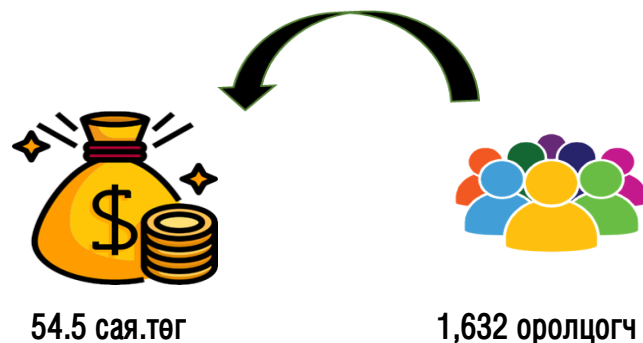
Үүнээс урамшуулалд суурилсан 36 төслийн 225.8 сая төгрөгийг амжилттай татан төвлөрүүлсэн. Төслүүдийн хувьд дунджаар нийт шаардлагатай санхүүжилтийн 35.0 хувийг босгосон байна.

Хандивт суурилсан хамтын санхүүжилтийн 17 төсөл нийтлэгдсэн бөгөөд нийт 1,632 оролцогчоос 54.5 сая төгрөгийн хандивыг босгосон байна.

Зээлд суурилсан зээлийн 1 төсөл хэрэгжиж 2 хөрөнгө оруулагчаас 11 сая төгрөгийн санхүүжилт босгосон байна.

Хувьцаанд суурилсан 1 төсөл хэрэгжиж компанийн 2.5 хувийг 25 сая төгрөгөөр санал болгон санхүүжилт босгосон байна.

17 хандивын санхүүжилт

Хөрөнгө оруулагчид насны бүлгээр

18–35 нас

65.9%

36–45 нас

22.4%

46–55 нас

7.9%

55–аас дээш

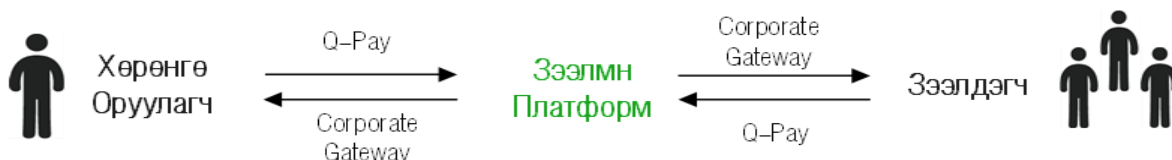

3.8%

Платформоор дамжуулсан урамшуулалт санхүүжилтийн төслүүдэд хөрөнгө оруулсан хөрөнгө оруулагчдын 65.9 хувь нь 18–35 нас, 22.4 хувь нь 36–45 нас, 7.9 хувь нь 46–55 нас, 3.8 хувь нь 55–аас дээш насныхан байна.

P2P зээлийн үйлчилгээ

P2P зээлийн үйлчилгээ нь 2022 оны 12 дугаар сард сэндбокс зохицуулалтын орчинд орсон бөгөөд хиймэл оюун ухаан, блокчэйн технологийг зээлийн үнэлгээ, бүртгэлдээ ашиглан хөрөнгө оруулагч, зээлдэгч хоёрыг шууд холбох үйлчилгээг хөгжүүлэн туршиж байна.

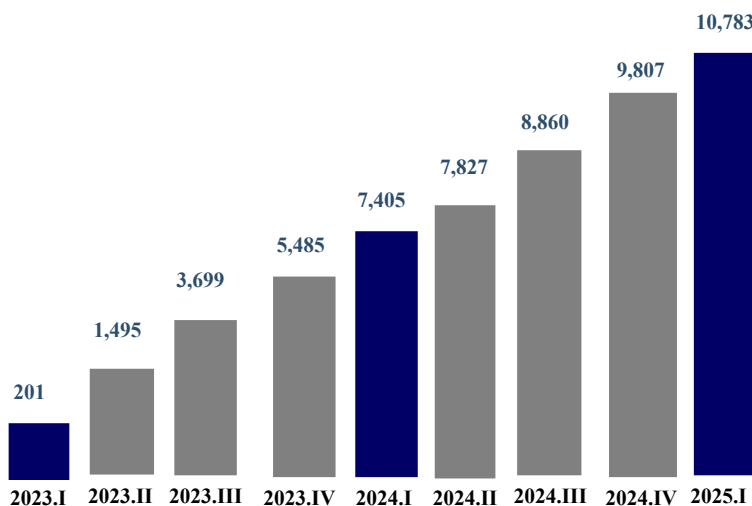
P2P зээлийн үйлчилгээний харилцагчид

Тайлант улирлыг хүртэлх байдлаар тус платформоор 10,783 харилцагчдад P2P зээлийн үйлчилгээг үзүүлсэн байна. Эдгээр харилцагчдын 1.5 хувь нь хөрөнгө оруулагч бол үлдсэн 98.5 хувь нь зээлдэгч байна.

98.5%
зээлдэгч

1.5%
хөрөнгө оруулагч

P2P үйлчилгээний зээлийн дүн

1–12 сарын хугацаатай

Олгосон зээлийн дүн

3.8 тэрбум төгрөг

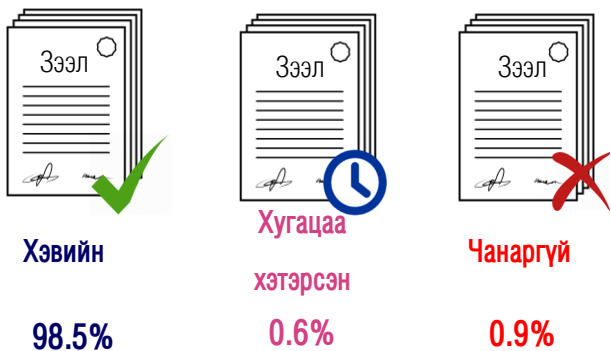
409.4 сая
Зээлийн үлдэгдэл

Зээлийн ЖДХ 2%

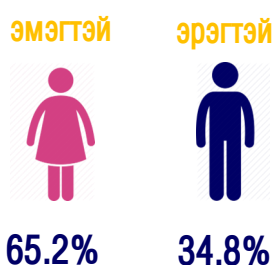

P2P зээлийн үйлчилгээний платформоор нийт 3.8 тэрбум төгрөгийн зээл олгогдсон бөгөөд үүнээс 3.4 тэрбум төгрөгийн зээл эргэн төлөгдөж, P2P үйлчилгээний нийт зээлийн үлдэгдэл 409.4 сая төгрөг байна.

Тайлант хугацаанд олгосон нийт зээлийн 74.0 хувийг 3 сараас бага хугацаатай зээл, 26.0 хувийг 3 сараас дээш хугацаатай зээл эзэлж байна. Харин тус платформоор дамжсан хөрөнгө оруулалтын багцын 31.0 хувийг 1 жилийн хугацаатай, 69.0 хувийг 1 жилээс бага хугацаатай хөрөнгө оруулалт тус тус бүрдүүлж байна.

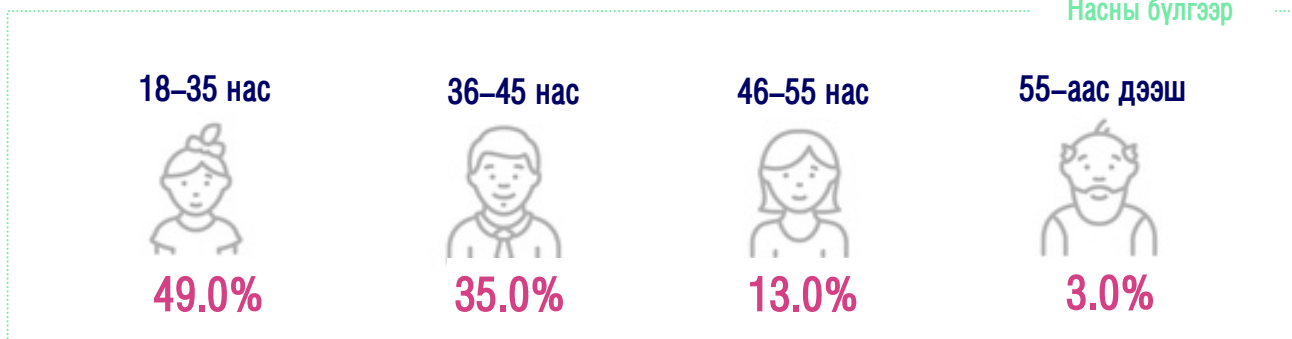

P2P платформоор зуучлагдан олгогдсон нийт зээлийг зээлийн ангиллын байдлаар авч үзвэл 98.5 хувь нь хэвийн, 0.6 хувь нь хугацаа хэтэрсэн, 0.9 хувь нь чанаргүй зээл байна. Мөн P2P зээлийн сарын жигнэсэн дундаж хүү 2.0% –тай байна.

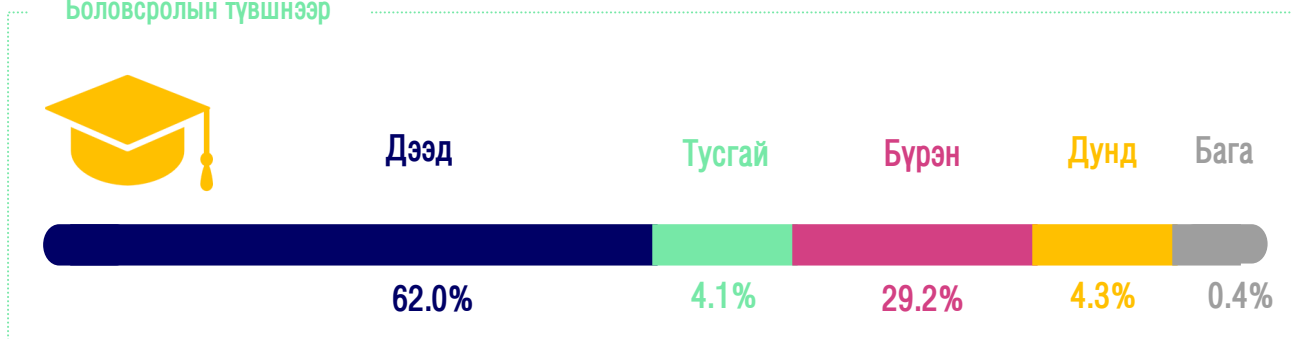

Тайлант улирлын байдлаар P2P зээлийн үйлчилгээний нийт харилцагчдын 65.2 хувь нь эмэгтэй, 34.8 хувь нь эрэгтэй харилцагчид байна. Харин нийт харилцагчдын 49.0 хувийг 18–35 насныхан, 35.0 хувийг 36–45 насныхан, 13.0 хувийг 46–55 насныхан, 3.0 хувийг 55–аас дээш насныхан тус тус бүрдүүлж байна. Харилцагчдыг боловсролын түвшнээр ангилбал 62.0 хувь нь дээд, 4.1 хувь нь тусгай дунд, 29.2 хувь нь бүрэн дунд, 4.3 хувь нь дунд, 0.4 хувь нь бага боловсролтой байна.

Насны бүлгээр

Боловсролын түвшнээр

Блокчэйн арилжааны систем

Биржийн бус зах зээлийн блокчэйн арилжааны систем нь 2023 оны 11 дүгээр сард сэндрбоксын орчинд орсон бөгөөд үнэт цаасны анхдагч болон хоёрдогч зах зээлийн арилжаа, төлбөр тооцоог автоматаар, 24/7 гүйцэтгэх блокчэйн системийг нэвтрүүлэн туршиж байна.

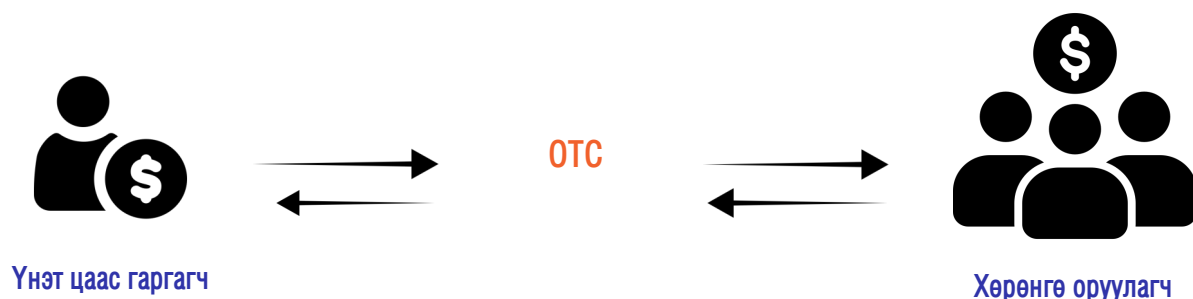
Блокчэйн системийн арилжааны ерөнхий мэдээлэл

Тайлант улирлын байдлаар биржийн бус зах зээлийн блокчэйн арилжааны систем дээр нийт 108,229 ширхэг үнэт цаас 10.9 тэрбум төгрөгөөр арилжаалагдсан байна. Мөн бондын жигнэсэн дундаж хүү 21.0 хувьтай бөгөөд тайлант улиралд блокчэйн системд 4 шууд оролцогч оролцжээ.

Блокчэйн системийн арилжааны эзлэх хувь

Биржийн бус зах зээл дээр нийт 1,365.9 тэрбум төгрөгийн хоёрдогч зах зээлийн арилжаа хийгдсэнээс 1.0 хувь буюу 10.9 тэрбум төгрөг нь блокчэйн систем дээр арилжаалагдсан байна.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

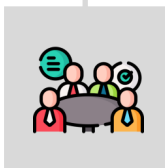
Зохицуулалтын орчныг сайжруулах ажлын хүрээнд:

Сэндбоксад амжилттай туршигдсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнд тохирсон зохицуулалтыг бүрдүүлэх, бүрдэх хүртэлх зохицуулалтыг тодорхой болгох, оролцогч байгууллагуудыг Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан мэдээлэх үүрэгтэй этгээдийн нэгэн адил тооцож хяналт тавихтай холбоотой зохицуулалтыг тусган “Сэндбокс зохицуулалтын орчны журам”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулан төслийг СЗХ-ны хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлээ.

Төв Азийн орнуудад санхүүгийн технологийн инновацыг бүс нутгийн хэмжээнд дэмжих, хил дамнасан хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх замаар бүс нутгийн санхүүгийн нэгдмэл байдал болон шинэчлэлийг дэмжих Бүс нутгийн сэндбокс зохицуулалтыг нэвтрүүлэх ажлын хэсгийг Монгол улс ахлан ажиллаж байна.

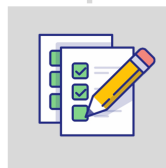
Сэндбоксын орчны оролцогчдод хяналт тавих, хамтран ажиллах ажлын хүрээнд:

Тайлант оныг хүртэлх байдлаар Сэндбокс орчинд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ турших хүсэлтэй нийт 30 компанитай 83 удаагийн уулзалтыг зохион байгуулсан.

Сэндбоксад туршигдаж буй 5 бүтээгдэхүүн тус бүрд тохирсон тайлан, мэдээний маягыг боловсруулан 7 хоног, сар, улирлын тайлан, мэдээг төвлөрүүлэн тоон мэдээллийн сан үүсгэн ажиллаж байна.

Оролцогчдоос ирсэн тайлан мэдээнд суурилан зайны хяналтыг тогтмол гүйцэтгэн, газар дээрх хяналт, үзлэгийг мөн гүйцэтгэн ажиллаж байна.

Финтекийн хөгжил болон зохицуулалтын орчны талаарх цахим болон танхимын сургалт, уулзалтуудад тогтмол оролцож байна.

Сэндбоксад туршигдаж буй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний олон улс дахь хөгжил, зохицуулалтын орчны судалгааг тогтмол гүйцэтгэн ажиллаж байна.

